

Men jeg vil gerne understrege, at det for os indebærer, at der også skal ske en styrkelse af projekter inden for humaniora og samfundsvidenskab, så de også bliver tilgodeset.

Et hurtigt vue over de hidtil finansierede projekter, som jo netop er blevet evalueret med et positivt resultat, viser, at det næppe er sandsynligt, at en regel som den, man her har skitseret i forslaget, vil medføre nogen væsentlig indskrænkning af fondens hidtil frie dispositionsrammer, idet de i forvejen ofte vedrører områder, der har stor samfundsmæssig interesse. Og det er vigtigt, at nogle af de forskningsprojekter og nye forskningsmiljøer, som Grundforskningsfonden støtter, kan medvirke til ny viden inden for områder, som vi samfundsmæssigt har behov for at få nye viden om for at løse påtrængende samfundsmæssige opgaver.

Med de bemærkninger kan jeg anbefale en hurtig udvalgsbehandling, også for at vi meget hurtigt kan få skabt klarhed over, hvilke vilkår fonden skal leve under i de kommende år.

Henning Urup (V):

Den borgerlige regering plantede i 1991 et træ, og træet voksede op og sprang i blomst og bærer i dag de flotteste frugter. Men i stedet for at værne om træet og give det ny næring har den nuværende regering valgt at pille i barken og gnave af grenene, hvilket på længere sigt vil være fatalt for det frugtbare træ, for med dette lovforslag lægges der op til en afvikling af Grundforskningsfonden, som ellers i dette forår blev behængt med superlativer af et internationalt evalueringspanel.

Grundforskningsfonden har i sit femårige virke udført et fremragende stykke arbejde gennem opstart af 23 forskningscentre, hvoraf de fleste i perioden har betrukket jomfrueligt land, og fondens funktionsform er unik, idet fonden arbejder selvstændigt og er fuldstændig fri for politisk indblanding. Det er rendyrket fri forskning til glæde for grundforskningen i Danmark, og sådan bør det efter Venstres opfattelse fortsat være.

I Venstre har vi meget svært ved at få øje på årsagerne til, at fonden ikke fortsat kan strukturere sin egen ledelse og tilrettelægge sin egen administration. For tillid og engagement følges som regel ad, og det bør også være et grundlæggende element i en selvstyrende fond som Grundforskningsfonden.

Der lægges i lovforslaget op til en øget sikkerhed for, at projekterne kan gøres færdige

inden for bevillingsrammen, eller at tilskudsmodtagererne via en skriftlig aftale er ansvarlige for videreførelse af projekterne.

Tanken er god, men da der er tale om at betræde nyt land og man derfor ikke på forhånd kan vide, i hvilket omfang en tilskudsmodtager efter nogle år kan have glæde af at videreføre et projekt, kan denne binding måske ligefrem blive en hindring for et centers opstart.

Et andet aspekt i lovforslaget går på, at halvdelen af bevillingerne skal prioriteres til særlige områder, men her er det mit indtryk, at fonden har prioriteret bredt efter kvaliteten i ansøgningerne, og at det ud fra et grundforskningssynspunkt må være det rigtige at gøre. Politisk indblanding vil kun forringe kvaliteten.

Sidst, men ikke mindst, foreslås det, at Grundforskningsfonden for at kompensere for det forringede renteafkast og samtidig kunne sætte turbo på forskningen bruger halvdelen af sin grundkapital gennem de kommende 10 år. Men at halvere grundkapitalen ville efter Venstres opfattelse være en skam, og når forskningsministeren tidligere har udtalt, at det er regeringens økonomiske succes, der på grund af en lavere rente er skyld i det forringede renteafkast, så må regeringen jo kunne finde en tilsvarende rentebesparelse på statsgælden, som så kunne tilføres Grundforskningsfonden.

Regeringen har jo også netop afhændet Tele Danmark for ca. 29 mia. kr., så her var der også en mulighed for at hente ekstra tilskud til øgning af grundkapitalen og dermed afkast og bevillinger, men Tele Danmark-provenuet var jo tiltænkt at gå med i forbrugsmøllen, samtidig med at andre grundkapitaler nu skal slides op.

Venstre er – som det kan høres – skeptisk over for dette lovforslag, og vi mener, at Danmarks Grundforskningsfond fortsat skal bevares intakt som en tumleplads for den frie forskning.

(Kort bemærkning).

Sonja Mikkelsen (S):

Jeg blev ikke ganske klar over, hvordan hr. Henning Urup ville finansiere denne tumleplads for grundforskning i fremtiden.

Forstod jeg bemærkningerne rigtigt: at hr. Henning Urup mener, at vi skal bruge af det provenu, som vi får fra salget af Tele Danmark, og som der mig bekendt har været enighed i Finansudvalget om at bruge til at nedbringe statens gæld?